

ensjoner

FOTO: NTB SCANPIX

begrenser finanspolitikken.

Dersom Oljefondet ikke får nevneverdig påfyll av inntekter fra produksjonssiden, og man etter hvert tar de 4 prosentene i bruk fullt ut, vil oljepengebruken ikke lenger kunne øke år for år. Handlingsrommet i finanspolitikken vil da være redusert. Men om oljeprisen senere stiger, vil oljepengebruken igjen kunne øke.

I SUM VISER VÅRE BEREGNINGER at norsk økonomi vil kunne tåle en oljepris på 20 dollar uten at veksten i fastlands-BNP blir negativ i noen av de nærmeste årene. Riktignok blir veksten meget svak, og arbeidsledigheten vil øke mer enn vi nå anslår. Men helt krise blir det trolig ikke. Og Oljefondet vil uansett kunne ivareta sin viktige funksjon som støtdemper mot eventuelle økonomiske sjokk. Hvordan oljepengene bør fases inn over tid, gitt utsikter til økende helse- og pensjonsutgifter, er et spørsmål av mer langsiktig karakter.

SKATT

HVOR SKAL DET SKATTELEGGES?: Amerikanske Google beskattes ikke i hjemlandet. FOTO: NTB SCANPIX

Skattereformen – næringslivet må ha politikernes støtte

Det som startet med beskatningen av blant andre Starbucks i UK og Apple i Kina har nå forplantet seg til en debatt i norsk media om norsk beskatning av Google og YouTube i Norge.

Gjesteskribent

ANDERS HEIEREN
ADVOKAT OG PARTNER I
ARNTZEN DE BESCHE

DEBATTEN MANGLER et viktig perspektiv. Hovedproblemet er ikke manglende beskatning i Norge, eller UK for den saks skyld. Hovedproblemet er at de ikke beskattes i USA. Dette er amerikanske selskaper. USA har valgt et system hvor de ikke beskattes i USA med mindre de tar inntektene hjem til USA. Med lav skatt får de dermed et konkurransefortrinn. Hvis disse selskapene hadde vært norske ville strukturer med skatteparadiser blitt fanget opp til beskatning av de såkalte NOKUS-reglene som Norge innførte allerede i 1992 (Norsk Kontrollerte Utenlandske Selskaper).

Norge innførte NOKUS-reglene etter mønster av amerikanske regler fra 60-tallet, som på tilsvarende måte sørger for at inntekter i datterselskaper i skatteparadiser blir skattlagt fortløpende hos det hjemmehørende morselskapet. Skattemessig ser man bare tvers gjennom datterselskaper i skatteparadis. Norge utformet NOKUS-regler uten hull. De amerikanske reglene har derimot (bevisste) hull som Google, Starbucks og andre benytter. Skatten kan utsettes på ubestemt tid. Men det betyr ikke uten videre at andre land har noen større rett til å beskatte disse inntektene.

BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) er definert som et stort internasjonalt skatteproblem, basert på at deler av internasjonale selskapers inntekter ikke blir beskattet. Den direkte bakgrunnen er finanskrisen og jakt på inndekning av offentlige budsjetter; «opinionen» mener at de store selskapene må betale mer. Men det har også en side til; et ønske om like konkurransevilkår. OECD/G 20 sitt BEPS-prosjekt er på mange måter et utslag av at USA ikke beskatter effektivt de internasjonale strukturerne som amerikanske selskaper etablerer. Å rette kritikk mot datterselskaper i Norge som følge av amerikanske selskapers utnyttelse av hull i amerikansk skattelovgivning, er imidlertid å rette baker for smed.

MYNDIGHETER VERDEN OVER har sett seg lei på at deres nasjonale selskaper må konkurrere med store internasjonale konsern som har langt lavere skattekostnad til tross for at de selger i konkurranse med

nasjonale selskaper. De nye BEPS-reglene gir enda mer makt til nasjonale skattemyndigheter, det vil si større muligheter til å fange opp inntekter til beskatning lokalt.

For næringslivet, typisk for et europeisk selskap med virksomhet i Norge, og norske selskaper med virksomhet i utlandet, er problemet med BEPS at det svært sjelden er tale om allokering av inntekter som ellers ikke blir beskattet. Når alle inntekter allerede blir beskattet og alle land får større myndighet til å allokere inntekter til seg, er det en åpenbar fare for økt dobbeltbeskatning. Paradoksalt nok kan det være amerikanske selskaper som tjener på dette, ved at norske og europeiske konkurranter får enda vanskeligere konkurransevilkår.

DET ER VIKTIG AT NORSKE politikere står opp for næringslivets interesser. Vi trenger ikke se lengre enn til Sverige for inspirasjon. Norge lever av næringslivet og norske selskaper vil trenge sterke og støttende norske myndigheter i den internasjonale konkurransen om å øke lokale skatter. Tiltak mot utenlandske selskaper i Norge vil bli møtt av tiltak i utlandet mot norske selskaper. Stortinget må være seg dette bevisst når de nå behandler de mange forslagene til reform av norsk internasjonal skatterett.

Et helt konkret utslag av dette er at flere amerikanske senatorer og kongressmedlemmer sist uke skriftlig anmodet den amerikanske finansministeren om å sørge for at USA innfører 17,5 prosent kildeskatt på betalinger for leie av skip som eies av norske selskaper. I anmodningen heter det at «The inclusion of a withholding tax at this rate...is consistent with withholding tax rates proposed by the Norwegian Government on similar transactions in its most recent national budget...»

EN SLIK ENDRING VILLE utvilsomt gjøre det vanskeligere for hele den norske offshoreflåten å vinne oppdrag i Mexicogulfen. Markedene for offshoreoppdrag er svært krevende allerede, og anmodningen legger ikke skjul på at målet er å bedre konkurransesituasjonen for amerikanske selskaper. En slik bestemmelse må eventuelt tas inn i skatteavtalen med USA, som er under forhandling nå. En amerikansk holdning kan også gi seg uttrykk i fortolkningen av en ny skatteavtale.

Som en liten og åpen økonomi er Norge helt avhengig av internasjonal samhandel. Det kan være langt mer attraktivt å vinne konkurransen om å ha et stabilt skattesystem enn å prøve å vinne den internasjonale konkurransen om å øke skattene. Her bør Stortinget gå varsomt frem og lytte til innspill fra næringslivet.